

Recensie: Grietje****1/2

HetPaleis
zaterdag 29 oktober 2016

foto © FroeFroe

Recensie:

Met 'Grietje' tovert theater FroeFroe in hetPaleis al meteen zijn wit konijn uit de hoed. Letterlijk ook want de eerste rol die op het toneel verschijnt is, jawel een wit konijn. Niet veel later verschijnt er een varken met een lange snuit en vrezen we dat meteen het sprookje uit is. Niets is minder waar want FroeFroe laat zijn eigen versie van het sprookje 'Hans en Grietje' nu op ons los. Hier heet het 'Gans en Grietje' - kwestie van de twee op gelijke hoogte te brengen zodat ze allebei de naam van een dier meedragen. - Of om het met de woorden van het varken met de lange snuit te zeggen: het verhaal is half verzonnen.

Op de begintonen van een vals 'Also sprach Zarathustra' van Strauss kondigt deze poppenmusical zich aan. Bert Verbeke zien we als Gans aan een touw gebonden met zijn voet. Hij improviseert wat op zijn ukulele op 'ma ma' en 'nie nie', waarbij hij op den duur 'niemand houdt van mij' zingt, een parodie op de typische singersongwriter die wat zit te janken om het eigen lot.

Ondertussen vragen Moe en Va zich af wat er van Grietje (gespeeld door Rilke Eyckermans) moet terechtkomen omdat ze enkel nog een stuk schimmelkaas - of is het beschimmelde kaas? - op de plank over hebben. Ze vinden het een goed idee om haar achter te laten in het bos. Er wordt haar verteld dat ze op de boot naar Amerika zal gezet worden, omdat ze dan veel meer mogelijkheden zal hebben. 'Dat ze het zelf uitzoekt.' en 'Het kan niet altijd feest zijn.' zeggen beide ouders. Een sneer is dat naar mama's en papa's die hun rol als opvoeder onvoldoende spelen. 'Wij zijn geen onmenselijke. We zouden haar alles geven.' verdedigen ze zich nog hoewel je als toeschouwer je terecht vragen kan stellen om de rol, en het gebrek aan verantwoordelijkheid dan, die beiden aan de dag leggen zoals ook in het originele sprookje te vinden is.

- Andere maatschappijkritiek, een sneer naar het neoliberalisme en kapitalisme, waar mensen ook te koop zijn, uit zich in Grietje die tegen het konijn zegt 'Ik kan niet voetballen. Dus meer dan 300 euro gaan ze voor mij niet krijgen.' Een gigantische sneer richting profvoetballers die belachelijk veel geld verdienen voor wat achter een bal aan te zitten. Het wit konijn brengt dan weer een klaagzang en vreest dat ze de winter niet overleeft temeer omdat ze al dagen niet naar het toilet is kunnen gaan. - Het diversiteitsthema snijdt 'Grietje' dan weer aan door de wolf - een man - die haar handtas wil stelen. Hij stelt dat mannen sukkel zijn. De voorstelling speelt uiteraard het meisjes-jongenthema behoorlijk goed uit wat ook erg leeft bij de doelgroep 7+ en er overigens altijd geleefd heeft. De ene groep vindt dat de meisjes de beste en de tofste zijn, terwijl de jongens dat dan weer van zichzelf vinden. We horen het na de ballad 'Verliefd zijn is niet altijd een goed gevoel' waarna Grietje zegt dat meisjes geen geluk hebben omdat jongens echt varkens zijn. Wanneer Grietje aan een kaboutertje die omgetoverd is tot reus vraagt of hij echt vond dat ze een prinses was, antwoordt die dan weer droog: 'Nee natuurlijk niet. Maar meisjes horen dat graag.'

Taalhumor zit er in de voorstelling, net als in de tekst van de flyer overigens onder andere in 'Ik ben moe Va' waarbij Va aan Grietje antwoordt dat ze Grietje heet en niet Moe is. Of wanneer Grietje laat weten dat haar lievelingsdier een toekan is, wat een taalspelletje oplevert door Gans in de zin: 'Jan eet zo veel dat zijn broek niet meer toe kan.' De enige legendarische zin uit de tv geschiedenis die deze

voorstelling laat links liggen is het wellicht wat voorspelbare 'Laat maar komen, Grietje' uit Walters Verjaardagsshow destijds.

Een verwijzing naar reclame voor een kaasproduct geeft het wit konijn wél wanneer die een witte kiezelsteen opeet die Grietje achterlaat om het pad naar huis niet te verliezen: 'Lekker, ech lekker' horen we het dan zeggen. Om de weg te vinden naar het peperkoekenhuisje moet Grietje de witte raaf volgen. Ook dat is net als het spelen met het witte konijn dat kennelijk letterlijk gevonden moest worden om de voorstelling te openen een mooie taalvondst.

Tussendoor geeft de voorstelling ook weetjes mee zoals dat kippen een inwendig kompas hebben net als duiven. Mocht Grietje dus een kip zijn dan zou ze nooit kiezelsteentjes nodig gehad hebben om de weg terug te vinden. Â Multidisciplinair wordt dit theaterfeest wanneer Grietje samen met Depria, de dochter van de heks een choreografie neerzet. Verwijzen naar de hedendaagse jongerencultuur doen ze met de afkorting BWF: 'Best Witches Forever', een verbond dat Grietje met Depria (Marianne Loots) sluit om samen Depria's moeder in de oven te krijgen. Naar de wat oudere jongerencultuur van de Fabeltjeskrant verwijst de voorstelling eveneens met de zin 'Oogjes dicht en snaveltjes toe'. We leren verder dat heksenkreetjes slaken en gillen niet zo goed voor de stem is de volgende dag. Gelukkig is er nog zo'n geweldig middel als slakkenslijm om dat te verhelpen. (een quote die op een geweldige 'ei slakkenslijm!' kon rekenen van een meisje in het publiek: héérlijk!)

'Grietje' is dus een knap staaltje hedendaags jeugdtheater voor het gezin waar zowat alles inzit, goede liedjes, toffe dansjes, en geweldige humor voor jong en oud. Opnieuw slaagt FroeFroe er moeiteloos in om een universum te creëren waar acteurs tussen de poppen lopen en met hen spreken waarbij je van begin tot einde het geheel ook gelooft omdat je van bij de start meteen in de voorstelling zit die erg mooi afgewerkt is. De scene met de rivier die in beeld gebracht wordt door een lang lichtblauw stuk stof te doen wapperen om de golven weer te geven, is bijvoorbeeld een pareltje. 'Grietje' is dus beslist een aanrader om met het Ganse gezin te zien.

< Bert Hertogs >